

Verslag panelbijeenkomst DNB Toezichtbegroting 2008 Verzekeraars op 15 oktober 2007

Verslag van de panelbijeenkomst over de door DNB opgestelde Toezichtbegroting 2008. De vertegenwoordigers van de representatieve organisaties geven via dit overleg advies over deze begroting. De instemmingbevoegdheid ligt bij de ministers van Financiën en Sociale Zaken en Werkgelegenheid, waarbij de adviezen van het adviserend panel zullen worden meegenomen in de beoordeling.

Aanwezig:

Zorgverzekeraars Nederlands

Verbond van Verzekeraars

FOV

Ministerie van Financiën

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

De heer mr. J.Ph.W. Klopper

De Nederlandsche Bank, voorzitter

De heer mr. Th.J.M. Roos

De Nederlandsche Bank

De heer drs. P. van der Voort RA

De Nederlandsche Bank

De heer ir. H.M. Kooy

De Nederlandsche Bank, secretaris

1. Opening

De heer Klopper heet alle aanwezigen van harte welkom bij de panelbijeenkomst, waarna de deelnemers zichzelf introduceren.

Het Verbond memoreert dat tijdens de voorgaande panelbijeenkomst Dirk Witteveen nog aanwezig was en dat zijn overlijden veel sneller is gekomen dan verwacht.

Op een vraag van het Verbond licht de heer Klopper toe dat DNB, met inachtneming van het tijdig ontvangen commentaar, binnen zes weken na de panelbijeenkomst het definitieve verslag van die panelbijeenkomst met de bijlagen vaststelt.

2. Vaststellen agenda

De heer Klopper meldt dat per brief is gemeld dat het onderwerp leges van de agenda is gehaald. Spreker licht toe dat in het bijzonder bij verzekeraars, maar ook bij banken en pensioenfondsen, de berekende tarieven in bepaalde gevallen marktverstoring worden geacht. Om een voldoende uitgerijpt voorstel aan de panels te overleggen, is nader overleg tussen DNB en Financiën nodig.

3. Stand van zaken evaluatie functioneren panels

De heer Klopper memoreert dat tijdens het paneloverleg op 11 april 2007 van DNB is afgesproken dat het functioneren van de panels verder zou worden geëvalueerd. Dit is vormgegeven via een gezamenlijke evaluatie van de AFM en DNB, waarbij naast de verschillende sectoren ook Financiën is uitgenodigd. De evaluatie is uitgevoerd tijdens twee bijeenkomsten op 21 augustus en 18 september 2007. De heer Klopper meldt verder dat de deelnemers het concept verslag met daarin de resultaten van beide bijeenkomsten hebben ontvangen. Het verslag is tevens voor commentaar verstuurd naar de deelnemers van de evaluatiebijeenkomsten. Inmiddels zijn van enkele deelnemers reacties ontvangen. Deze reacties worden verwerkt, waarna het definitieve verslag wordt rondgestuurd.

De heer Klopper vat de bevindingen als volgt samen:

- a. Paneloverleg wordt door iedereen als belangrijk en nuttig ervaren. Het maakt een dialoog mogelijk en houdt alle betrokkenen scherp.
- b. Marktpartijen zouden wel meer invloed willen hebben, onder andere door verbetering van het inzicht in (de voortgang van) adviezen, het invoeren van de mogelijkheid om bij uitzondering en onder voorwaarden schriftelijk advies te kunnen indienen en het vaker opvoeren van inhoudelijke (beleids)onderwerpen op de agenda van het paneloverleg.

Quick wins zijn al zoveel mogelijk doorgevoerd, waaronder:

- a. Het transparant maken van (de voortgang van) adviezen via de tabel bij de vergaderstukken.

- b. In het verslag van deze bijeenkomst nemen we een duidelijke opsomming van de adviezen op, inclusief de steun van representatieve organisaties ('weging') voor sectoroverstijgende adviezen. Het verslag krijgt een zakelijke toon. D.w.z. niet opnemen van namen van personen, maar de namen van representatieve organisaties.
- c. Onder de in het evaluatieverslag genoemde voorwaarden kan na afloop van deze bijeenkomst een schriftelijk advies worden ingediend.
- d. Het Ministerie van Financiën zal de deelnemers een korte terugkoppeling geven (inclusief motivering) direct na instemming van de betrokken ministers met de begroting. Dit gebeurt waarschijnlijk schriftelijk.

Spreker meldt verder dat DNB het Huishoudelijk Reglement – voor zover relevant – zal aanpassen, waarna dit (samen met het definitieve verslag) in het voorjaarsoverleg van 2008 wordt voorgelegd.

Alle deelnemers kunnen zich vinden in de gegeven samenvatting en geven aan positief te zijn over de evaluatie van het functioneren van de panels, zowel qua proces als qua uitkomsten.

Het Verbond vraagt naar het vervolg. De heer Klopper stelt voor dat de resultaten in de praktijk worden doorgevoerd, te beginnen met de quick wins. Vervolgens kan worden bekeken of het inhoudelijk werkt. Dit moet blijken uit de reactie en adviezen tijdens de panelbijeenkomsten. Er zijn nog twee spanningsvelden: i) de haalbaarheid van het behandelen van toezichtinhoudelijke onderwerpen in combinatie met de begroting / verantwoording en ii) de veelheid aan partijen en daarmee gesprekspunten tijdens het gezamenlijke voorjaarspanel.

Het Verbond geeft aan het laatste spanningsveld te herkennen en wijst op de mogelijkheid om onderwerpen bilateraal aan de orde te stellen. De heer Nijssse (Financiën) merkt op dat de plenaire bijeenkomst de mogelijkheid biedt dat partijen op elkaar reageren. Daarbij komt dat het risicogebaseerd toezicht betekent dat de inzet van resources tussen sectoren kan schuiven. Het Verbond wijst er in dit verband op dat de toezichthouder de ruimte en flexibiliteit moet hebben om toezichtcapaciteit te schuiven als zij dat nodig acht.

De heer Klopper nodigt de sectoren uit om onderwerpen aan te dragen die tijdens het paneloverleg of apart (bijvoorbeeld in het beleidsoverleg) kunnen worden besproken.

4. Status afspraken en adviezen

De heer Klopper merkt op dat –anders dan in de verspreide overzichten vermeld– punt 9 van de actielijst en punt 11 van de lijst met adviezen nog niet zijn afgerond.

De heer Klopper stelt de financiering van het toezicht op herverzekeraars aan de orde. Het Verbond heeft aangegeven dat zij vindt dat de herverzekeraars een aparte categorie moeten zijn, terwijl DNB deze groep wil opnemen in de categorie verzekeraars.

Het Verbond geeft aan dat het niet om de hoogte van bedragen gaat, maar dat dit voor de verzekeraars een principieel punt is. Verzekeraars willen niet betalen voor het toezicht op herverzekeraars, omdat herverzekeraars als een wezenlijk ander type bedrijven worden beschouwt. Het Verbond wijst tevens op het bestaan van concurrerende captive herverzekeraars. De heer Klopper geeft aan dat verzekeraars onderling ook elkaars concurrenten zijn.

De heer Klopper licht toe dat uit berekeningen blijkt dat er nauwelijks sprake is kruissubsidiëring tussen verzekeraars en herverzekeraars. De heer Roos vult aan dat herverzekeraars binnen de categorie verzekeraars zelf ook een rekening krijgen en daarmee nagenoeg geheel voor hun eigen toezicht betalen. Dit hangt samen met de verrekeningssystematiek.

De heer Klopper geeft aan dat het gaat om EUR 700.000 voor 10 herverzekeraars. Het Verbond geeft aan dat EUR 70.000 per herverzekeraar voor de besluitvorming om wel of geen captive op te richten relevant is. De heer Roos geeft nogmaals aan dat de bijdrage in beide modellen vrijwel gelijk is. Het Verbond kan dat niet begrijpen en concludeert dat het punt niet in deze bijeenkomst wordt opgelost en dat het wellicht zinvol is dat het Verbond een nadere toelichting krijgt op de wijze waarop de omslag plaatsvindt. Het Verbond handhaaft zijn advies om herverzekeraars in een aparte toezichtcategorie op te nemen.

5. Toezichtbegroting DNB 2008

De heer Klopper introduceert dit agendapunt en geeft aan dat de toezichtbegroting van DNB per doelgroep inzicht geeft in de toezichtdoelstellingen van DNB, de daarvoor te verrichten inspanningen en de bijbehorende kosten. Net als in voorgaande jaren, zijn ook dit jaar verbeteringen doorgevoerd.

Zo,

- is gewerkt aan verbetering van de leesbaarheid en is meer consistentie aangebracht tussen de doelstellingen en prestatie-indicatoren voor de doelgroepen;
- is de interne kostentoerekening van ondersteuning verbeterd, waardoor het inzicht in en de beïnvloedbaarheid van ondersteunende kosten is verbeterd (kanttekening is dat daardoor vergelijking met voorgaande jaren lastig is);
- is de meerjarenraming gekwantificeerd;

- zijn doelmatigheidsindicatoren opgenomen, zodat het inzicht in de doelmatigheid van DNB verbetert (dit zal ook input vormen voor het verslag van bevindingen van de externe accountant over doelmatigheid bij de verantwoording van DNB);
- is inzicht gegeven in de categorale kosten.

De toezichtbegroting 2008 wordt door de heer Van der Voort toegelicht aan de hand van een presentatie. Daarbij wordt tevens ingegaan op de meerjarige kostenontwikkeling en de kostenontwikkeling in 2007.

Het Verbond complimenteert DNB met het feit dat de begroting 2008 een fractie lager is dan de begroting 2007.

Naar aanleiding van de toelichting op de bezuinigingstaakstelling van 8% vraagt het Verbond aandacht voor het behoud van voldoende toezichtcapaciteit van de toezichthouder. De markt wordt complexer. Hierbij kan onder andere worden gedacht aan de invoering van Solvency II, waardoor verzekeraars scherper naar de matching op hun balans zullen moeten kijken. Het gebruik van derivaten zal toenemen. Goede toezichthouders zijn daarbij van belang. De heer Roos bevestigt dat dit een complicerende factor is. De heer Van der Voort wijst daarbij op het belang van kennisopbouw en –borging.

De heer Klopper licht toe dat het uitgangspunt voor de bezuinigingstaakstelling de begroting 2007 is. In 2008 voert DNB hetzelfde takenpakket uit tegen lagere kosten. Na 2008 – bij een verdere invulling van de taakstelling – zal DNB nog moeten bekijken welk niveau van toezicht haalbaar is. De heer Roos vult aan dat meer risico gebaseerd toezicht een rol zal spelen bij het maken van eventuele keuzes.

Het Verbond vraagt naar de wijze waarop DNB de externe evaluatie wil vormgeven. De heer Roos antwoordt dat DNB denkt aan het instellen van een ad-hoc groep van buitenstaanders die hun sporen hebben verdiend in de financiële sector, maar op dit moment geen banden meer hebben met DNB en de financiële instellingen.

De FOV vraagt naar de stand van zaken van het rapport “Visie op DNB Toezicht 2006-2010” en of de inhoud van dit rapport moet worden herzien, gegeven de bezuinigingstaakstelling. De heer Roos geeft aan dat veel punten uit het rapport zijn verwerkt in de toezichtbegroting 2008. Denk bijvoorbeeld aan meer risico gebaseerd en principle-based toezicht. De heer Klopper vult aan dat de voorliggende toezichtbegroting is gebaseerd op de visie in het rapport. De principes van de toezichtvisie worden niet geraakt door de bezuinigingstaakstelling. Wel zal de toezichtvisie volgend jaar worden geëvalueerd. De uitkomsten van deze evaluatie zullen met de panels worden besproken.

De FOV vraagt wat de instellingen in de praktijk gaan merken van de nieuwe toezichtvisie. De heer Roos antwoordt dat de invoering van deze visie een geleidelijk proces vormt. De heer Klopper vult aan dat risicogebaseerd en principle-based toezicht totaal andere eisen stelt aan de toezichthouders. Deze verandering vergt tijd.

Het Verbond merkt in dit verband op dat zij blij is met het streven van DNB om te investeren in verzekeringskennis en geeft aan dat het eerdere aanbod om stageplaatsen te bieden nog steeds geldt. De heer Roos meldt dat DNB intern kennismiddagen organiseert, waarin regelmatig ook deskundigen uit de sector worden uitgenodigd om een specifiek onderwerp toe te lichten.

ZN vraagt naar de wijze waarop DNB rekening heeft gehouden met inflatie. Achtergrond is de genoemde prijscompensatie van 2% in het externe kader in relatie tot een inflatie van 2,4% die in de begroting is verwerkt. De heer Klopper licht toe dat DNB de CAO van de kleine banken volgt. Op basis daarvan is voor 2008 een inflatie van 2,4% geraamd. In dit percentage zit een belangrijk deel looninflatie. De prijscompensatie van 2% voor 2008 is volgens DNB onvoldoende. Op zeer lange termijn zal het verschil wellicht gering zijn, maar van jaar op jaar kunnen er verschillen ontstaan. Dat is lastig in de bedrijfsvoering. De heer Nijssse (Financiën) geeft aan dat bij de prijscompensatie de regels van de Rijksbegroting worden toegepast. De heer Klopper merkt overigens op dat uiteindelijk altijd worden afgerekend op basis van de werkelijke kosten. Het Verbond twijfelt aan de realiteit van een prijscompensatie conform de Rijksbegroting, omdat de arbeidsmarkt voor specialisten in de financiële sector niet eenvoudig is.

Het Verbond vraagt naar de achtergrond van de verlaging van de kosten van het toezicht op zorgverzekeraars. Een aandachtspunt hierbij is dat de zorgverzekeringsmarkt op dit moment een lastige markt is. De heer Roos licht toe dat DNB op het moment van het opstellen van de begroting 2007 (medio 2006) nog niet over ervaringscijfers beschikte. Inmiddels blijkt dat de kosten in de begroting 2007 te hoog zijn ingeschat. Dit neemt niet weg dat ook de verdeling tussen zorgverzekeraars en overige verzekeraars in de begroting 2008 nog steeds indicatief is. De heer Klopper vult aan dat uiteindelijk de werkelijk gemaakte kosten in rekening worden gebracht. Hij bevestigt dat er inderdaad nog veel werk ligt ten aanzien van de zorgverzekeringsmarkt. De heer Roos wijst in dit verband op de speerpunten die in de begroting 2008 zijn opgenomen.

In verband met de ontwikkeling van Solvency II vraagt ZN aandacht voor de positie van Nederlandse zorgverzekeraars binnen Europa. Het is belangrijk om met QIS4 aandacht te besteden aan een goede werking van de vereveningssystematiek bij de solvabiliteitstoetsing van zorgverzekeraars, aldus spreker. De heer Klopper zegt toe dat hieraan in de definitieve begroting meer tekst wordt gewijd. Het Verbond uit haar zorg over de onzekerheden waarmee zorgverzekeraars worden geconfronteerd. De financieringssystematiek van de zorgsector op basis van DBC's is complex. Het is lastig om

betrouwbare gegevens te krijgen. De heer Roos bevestigt dat het nu te lang duurt voordat gegevens beschikbaar zijn voor een betrouwbare nacalculatie over een boekjaar (dit kan oplopen tot drie jaar). Het streven moet zijn om deze periode terug te dringen. Daarnaast vormt de vereveningssystematiek een onzekerheid. ZN doet de suggestie dat DNB een rol speelt bij het verhelderen van het beleid ten aanzien van de verevening. De heer Roos geeft aan dat DNB haar aandacht hierop zal blijven richten. ZN oppert dat wellicht gezamenlijk meer kennis kan worden opgebouwd. Het Verbond en DNB steunen het voorstel om gezamenlijk kennis op te bouwen.

Op een vraag van de FOV bevestigt de heer Roos dat per 1 januari 2008 alle bestaande herverzekeraars van rechtswege een vergunning krijgen.

Het Verbond geeft aan dat QIS4 veel werk en impact met zich mee zal brengen en vraagt naar de planning. De heer Roos antwoordt dat de uitkomsten van QIS4 in november 2008 bekend zullen zijn. In 2009 volgt het eindadvies van CEIOPS, waarna de politieke besluitvorming start. DNB schat in dat dit rond 2010 of 2011 wordt afgerond, waarna implementatie in 2012 kan plaatsvinden. ZN benadrukt het belang van een goede voortgang van de voorbereiding van Solvency II, dit ondanks dat invoering pas in 2012 wordt voorzien.

Het Verbond vraagt verder naar de stand van zaken met betrekking tot groepstoezicht. De heer Roos geeft aan, dat in QIS4 groepstoezicht veel aandacht zal krijgen. Binnen het Solvency II kader kunnen groepen diversificatievoordelen behalen, die echter nog hun definitieve vorm moeten krijgen.

Het Verbond wijst op de tekst over de nieuwe verslagstaten op pagina 12 van de toezichtbegroting. Er staat dat e-Line extern is getest. Dit suggereert een zogenaamde 'field test'. In werkelijkheid hebben verzekeraars een vrijwillige invuloefening gedaan. Afsproken wordt om de tekst aan te passen. Verder wordt op pagina 16 gesproken over een klankbordgroep voor Open Boek Toezicht. Het Verbond ontvangt graag een uitnodiging om in deze klankbordgroep zitting te nemen.

Het Verbond zegt blij te zijn met de tekst op pagina 31 over beleggingsverzekeringen. Het is belangrijk dat DNB hier nadrukkelijk naar kijkt. De heer Klopper bevestigt dat het gevaar is dat inzichten van nu worden toegepast op de risico's in het verleden. Dit kan leiden tot reputatierisico's en als gevolg daarvan tot prudentiële risico's. Het is dus belangrijk dat DNB hier aandacht voor heeft.

Het Verbond geeft de suggestie om nog eens naar de opbouw van de tekst van de toezichtbegroting te kijken. Dezelfde onderwerpen komen nu soms drie keer terug. Dit biedt ruimte voor verbetering.

Alle partijen adviseren Financiën om, rekening houdend met de gemaakte opmerkingen, in te stemmen met de voorliggende toezichtbegroting 2008 van DNB.

6. Doorbelasting toezichtkosten

De heer Klopper licht toe dat de bekostiging van het toezicht uit de volgende elementen bestaat: de overheidsbijdrage, leges voor individuele handelingen, ontvangen boetes en dwangsommen en de reguliere doorbelasting van toezichtkosten. Bij dit agendapunt wordt ingegaan op de overheidsbijdrage.

De systematiek voor de bekostiging van het financieel toezicht is in de eerste helft van 2007 geëvalueerd. Op 9 juli jl. is het evaluatierapport naar de Tweede Kamer gestuurd. Eén van de openstaande vraagpunten in het evaluatierapport is de mate waarin de werkelijk bestede uren aan activiteiten die door het Rijk worden gefinancierd, zich verhouden tot de in 2003 vastgestelde percentages voor de overheidsbijdrage. Aan de financiële marktpartijen is toegezegd dat de overheidsbijdrage alsnog separaat zou worden geëvalueerd. Daartoe heeft DNB onderzoek uitgevoerd aan de hand van de urenverantwoording over 2006. Op basis van de resultaten van dit onderzoek heeft DNB een voorstel gedaan aan Financiën over de systematiek en de hoogte van de overheidsbijdrage. De kern van het voorstel is dat we, gebaseerd op de werkelijke urenrealisatie over 2006, per sector een percentage vaststellen, en wel voor de duur van 4 jaar (2008 tot en met 2011). Op ambtelijk niveau heeft Financiën hiermee ingestemd. Echter, de minister moet het ook nog goedkeuren. De percentages en bedragen in de financieringsparagraaf van de voorliggende begroting zijn gebaseerd op ons voorstel, aldus spreker.

De heer Nijse (Financiën) geeft een toelichting op de overheidsbijdrage. De heer Klopper vult aan dat de discussie twee niveau's kent: i) in hoeverre moet overheid voor het toezicht betalen en ii) hoe hoog moet de overheidsbijdrage zijn? Het voorliggende voorstel raakt niet de discussie over het eerste punt.

Alle partijen adviseren Financiën om in te stemmen met het voorliggende voorstel over de systematiek en omvang van de overheidsbijdrage.

7. Rondvraag

De heer Nijse (Financiën) meldt dat Financiën een bijeenkomst met de sector wil organiseren over de internationale vergelijking van de toezichtkosten. Op 1 november as. wordt een rapport over deze vergelijking met de Tweede Kamer besproken. De heer Klopper vult aan dat in een eerdere panelbijeenkomst is opgemerkt dat voortaan bij dergelijk onderzoek ook naar de baten moet worden gekeken.

Ter afronding meldt de heer Klopper dat binnen twee weken een conceptverslag van deze vergadering wordt verstuurd aan de deelnemers. Commentaar op het conceptverslag moet binnen twee weken na datum van verzending van het verslag bij DNB worden ingediend en zal vervolgens in het definitieve verslag worden verwerkt. Eventuele schriftelijke adviezen moeten binnen twee weken na de

panelbijeenkomst bij DNB worden ingediend. De toezichtbegroting (inclusief de verslagen en eventuele schriftelijke adviezen) wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de RvC en vervolgens uiterlijk 1 december te instemming ingediend bij de Ministeries van Financiën en Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Bijlagen:

1. Actielijst adviserend panel (gezamenlijke lijst voor alle panelbijeenkomsten): naar aanleiding van overleg op 15 oktober 2007 zijn actiepunten 16 – 19 toegevoegd.
2. Lijst met voortgang adviezen (gezamenlijke lijst voor alle panelbijeenkomsten): naar aanleiding van overleg op 15 oktober 2007 zijn adviezen 20 – 22 toegevoegd.